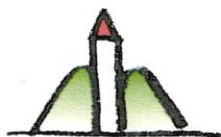

ŠTEVILKA 50
17. december 2004

LIPNICA

Glasilo Občine Moravske Toplice

UVODNIK

Spoštovane bralke, dragi bralci,
občanke in občani!

Izšla je 50. številka našega glasila Lipnica, katere priljubljenost in bralnost med občani je vse od prve številke naprej vedno večja, kar kaže na to, da je vsebina dobra in zanimiva. Zato želim ob tem jubileju izraziti vsem, ki so njeni snovalci in oblikovalci, predvsem pa uredništvu, posebej glavnemu uredniku Ludviku Sočiču in prvemu novinarju Gezi Grabarju, zahvalo za dosedanje delo in jih hkrati vzpodbuditi, da tudi v prihodnje ohranijo pokončno držo, ne glede na kritike posameznikov, ki so pri takem delu vedno prisotne.

Feri Cipot, župan

**OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
MORAVSKE TOPLICE
IN ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE
OBČINE MORAVSKE TOPLICE**

želita občankam in občanom
vesele božične praznike
ter srečno, uspešno
in varno leto 2005.

* * *

Vsem upokojencem in občanom
želimo miren božič ter srečno
in zdravo novo leto 2005.

**DRUŠTVO UPOKOJENCEV
MORAVSKE TOPLICE**

* * *

Veliko uspehov in srečno
tudi v letu 2005!

**OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA
MORAVSKE TOPLICE**

Srečno 2005!

Ker je življenje zaporedje trenutkov – v resnici živiš, če doživiš vsakega posebej! Zato vam, drage občanke in spoštovani občani, osem želim, da v prihodnjem okroglem letu namenite več pozornosti sebi in svojim najbližjim. Lep božič in vesele novoletne praznike, veliko zadovoljstva, sreče in zdravlja v novem letu 2005 vam želim.

Feri Cipot, župan

Buék 2005!

Az élet a pillanatok sorozata – valójában akkor élünk, ha minden pillanatot külön megélünk! Ezért kedves polgáraink, kívánom Önöknek, hogy az elkövetkező évben még több figyelmet szenteljenek önmaguknak, és kedveseiknek. Kellemes karácsonyt, és vidám ünnepeket, az új esztendőben pedig jó egészséget, sok boldogságot és örömet kívánok.

Feri Cipot, polgármester

SEZONA POHODOV – Pohodi so pritegnili stotine ljubiteljev narave in postali imenitne rekreacijske in družabne prireditve. Posnetek je z letošnjega Martinovega pohoda na Jelovškov breg.

SLIKARSKA KOLONIJA PRIMOŽ TRUBAR 2004 – Bero jubilejne slikarske kolonije, ki že deset let domuje v Moravskih Toplicah, so v novembru postavili na ogled v galeriji Kluba Pac v Murski Soboti.

TRADICIONALNO SREČANJE GASILSKIH VETERANOV – Četrto srečanje je Občinska gasilska zveza pripravila zadnjo soboto v Fokovcih. Tudi tokrat se je zbralo veliko število veteranov, srečanje pa je minilo v prijetnem razloženju.

POSKUSNA PRIDELAVA KORUZE – Vitezovi iz Tešanovec so dolgoletni poskusniki semenske hiše Syngenta. Strokovnjaki so ugotavljali najboljše rezultate pri sorti NK Kanada: izjemno visok hektarski pridelek in nizko vlažnost v letošnjih neugodnih vremenskih razmerah.

SLAVNOSTNO, PA TUDI RADOŽIVO IN NORČAVO LETO 2004: OD FAŠENKA DO MARTINA

OBČINA JE ZNALA IZRABITI PREDNOSTI

V Evropski listini lokalne samouprave, po kateri naj bi se uravnavala in uveljavljala lokalna samouprava tudi v Sloveniji, je kot bistvo lokalne samouprave opredeljeno približanje demokratičnega odločanja in neposredno vključevanje posameznika v zadeve, ki so zanj primarnega pomena in so vezane za njegovo življenjsko okolje.

Ob 10-letnici uveljavitve novih občin, med katere sodi tudi naša občina, so ocene o tem, kako uspešen je projekt lokalne samouprave v Sloveniji, zelo različne.

Menim, da smo v naši občini priložnost dobro izrabili, saj je bil v tem času narejen precejšen napredek; skupaj z lastnimi sredstvi občanov, predvsem pa z dodatnimi sredstvi samoprišpevkov občanov, smo uspeli izgraditi veliko lokalne infrastrukture, predvsem cest in javnih poti, vodovode in kanalizacije s čistilnimi napravami na področju tako imenovane komunalne dejavnosti in urediti vrtce, šole, kulturne in športne objekte na področju družbenih dejavnosti ... V občinah, v katerih te priložnosti niso znali izkoristiti in so sredstva uporabili za sprotno financiranje dejavnosti in obogatitev delovanja različnih društvenih in drugih vsebin, pa ostajajo ob koncu desetletja lokalne samouprave v oceni uspešnosti lastne občine manj zadovoljni.

Analitiki ugotavljajo, da je kljub vsem pridobitvam na lokalni ravni ostala država kot taka še vedno ali pa še bolj kot prej centralizirana in da se gospodarska in finančna moč – ter s tem narodno bogastvo – počasi, a vztrajno koncentriira v centrih, predvsem v Ljubljani in okolici. Podatek, ki še posebej dobro ponazarja to trditev, je, da je le 13 % razvojnih sredstev v Sloveniji namenjenih lokalni ravni, medtem ko je ta delež v povprečju v Evropski uniji več kot dvakrat toliko oziroma okrog 25 %. Dokaj preprost izračun bi pokazal, da bi v Občini Moravske Toplice z dvakrat večjim investicijskim in razvojnim potencialom v tem trenutku, torej po preteku 10 let od ustanovitve občine, že imeli izgrajeno vso potrebno infrastrukturo in sodobno opremljene vrtce, šole in druge objekte širšega pomena. Zato so pričakovanja precej velika sedaj, po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo, za naslednje obdobje, ko bo tudi v Sloveniji lokalna samouprava morala dobiti svoj del pogače. Vendar pa bo potrebno za uresničitev teh možnosti opraviti tudi v lokalnih skupnostih precej dela in uspešne občine bodo tiste, ki se bodo znale čim hitreje prilagoditi novemu načinu razmišljanja in izvajanja svoje funkcije.

Pred nami je obdobje hitrega prilaganja evropskim standardom sprejemanja prostorskih in drugih redov, ki bodo zagotavljali varovanje našega okolja na eni strani in dajali možnost poselitve ter funkcionalne izrabe prostora za razvojne potrebe prebivalstva na drugi. Od tega, kako hitro bodo stvari uveljavljene v naši občini, si je možno obetati investicije v tisto ciljno območje, ki ga postavljamo kot največji potencial razvoja v naši občini, to pa je predvsem ekološko naravnani turizem in z njim povezano kmetijstvo oziroma izraba krajine. Finančna sredstva strukturnih skladov Evropske unije, ki bodo v obdobju vsaj do leta 2014 na razpolago, bodo odvisna od uspešnosti zastavljenih investicij in njenih izvajalcev in od ustreznosti izbora investicij. Vse to pa bo odvisno od našega pristopa in pripravljenosti za prijavo projektov na razpise skladov in programov, ki bodo vedno bolj zahtevni in ki nas bodo silili v to, da sprejemamo odločitve, ki bodo postavljale v ospredje skrb za ohranitev naravnih danosti in va-

rovanje okolja. In če je verjeti napovedim državnih oblasti, naj bi bil začetek uveljavljanja lokalne samouprave v smislu zavedanja človekove osebne svobode in ohranjanja njegovih tradicionalnih vrednot v prihodnje, veliko bolj prijazen.

V Občini Moravske Toplice smo doslej znali izrabiti prednosti, ki so povezane z našimi naravnimi danostmi in slonijo na kulturni krajini in bogastvu termomineralnih vod na eni strani in na strokovnem delu in dobri organiziranosti občine na drugi strani. Zato želimo v tej fazi zadržati določeno prednost, ki smo jo v preteklem obdobju uspeli doseči, in se maksimalno hitro prilagoditi novim potrebam v najkrajšem možnem času.

V to smer smo zastavili vse naše znanje in izkušnje že v letu 2004, ki se izteka, in za katerega lahko trdim, da je bilo za našo občino eno najuspešnejših, saj ob koncu leta občina nima neporavnanih obveznosti, kljub izjemno velikim vlaganjem. Hkrati pa smo pred sprejemom enega najbolj optimistično naravnanih razvojnih proračunov za leto 2005. Iz prakse projektnega pristopa priprave in izvedbe proračuna prehajamo v način vodenja v stilu finančnega inženiringa, ki zagotavlja več možnosti, da se izrabi sleherna priložnost za pridobitev dodatnih virov iz razpisov, ki jih vnaprej ni možno natančno definirati, so pa najpomembnejši za hitrejši razvoj naše občine. Seveda pri tem tvegamo, da se vedno vse ne izide po naših predvidevanjih, vendar pa pregovor pravi: Kdor ne tvega, nima možnosti za velike dobitke ... Lahko zapišem, se nam je to skoraj vedno posrečilo.

V tej zvezi, je nujno odgovoriti tudi na vprašanje, kaj je s projektom Rimska čarda, ki smo ga do določene mere načrtovali že v letu 2004. Narejeno je bilo veliko na področju pridobivanja različne dokumentacije in dovoljenj, s švicarskim podjetjem Bijou smo ustanovili mešano podjetje, po terminskem planu pa bi morali v tem času biti pred dokončnim usklajevanjem glede načina in vrste gradnje novega zdravilišča za psorizao, pa so se stvari nekoliko odmaknile od pričakovanega programa, saj tuji partner, ki mora zagotoviti skoraj 40 mio EUR denarja, rabi še nekoliko več časa ... Če se stvari ne premaknejo do konca leta, bomo začeli iskati tudi druge zainteresirane investitorje ...

Gotovo pa je, da si vsi skupaj v tej lokalni skupnosti želimo, da bi se čim bolj zavedali bogastva, ki nam ga ponuja prijazna krajina, in iz tega gradili naše zaupanje v lastne sposobnosti. Zato želim, da bi nam božični prazniki prinesli veliko osebne in družinske radosti, ljubezni in spoštovanja ter v ospredje postavili naše duhovne vrednote pred materialnimi dobrinami, ki nam jih vsiljuje potrošniška družba, posebej v teh prazničnih časih.

Vsem Vam, drage občanke in spoštovani občani, v novem letu 2005 želim predvsem veliko zdravja. Lepo preživite ta praznični december!

Feri Cipot, župan

Moravske Toplice DESETA SLIKARSKA KOLONIJA

Po uspešno izvedeni slikarski koloniji Primoža Trubarja, ki je septembra potekala v organizaciji soboške podružnice Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar, Evangeličanske cerkve v Sloveniji in Občine v Moravskih Toplicah in okolici, je sklepno dejanje sledilo z razstavo na koloniji nastalih del v prostorih kluba Pomurskega akademskega centra (PAC) v Murški Soboti.

Letošnja slikarska kolonija je bila jubilejna, deseta po vrsti. Pod umetniškim vodstvom akad. slikarja Nikolaja Beera je sodelovalo sedem sodobnim slovenskih likovnih umetnikov različnih generacij in različnih likovnih izrazov ter en umetnik iz sosednje Hrvaške.

Na vabilu ob odprtju razstave so organizatorji zapisali, da ljudje, živeči v pokrajini ob Muri, iščemo svojo družbo prihodnosti in si postavljamo nove vrednote. To okolje privablja vse več uglednih umetnikov, ki nam s pogledi na dela, nastala na koloniji, ponujajo izjemno doživetje in užitek. Na letošnji koloniji so sodelovali: Franc Bercič-Berko, Milena Gregorčič, Fulvio Juričić, Jožica Medle, Vladimir Makuc, France Slana, Rok Slana in Žarko Vrezec. (G. G.)

UREDNIŠKI ODBOR LIPNICE po dogovoru z županom

r a z p i s u j e

1. Literarni natečaj za učence osnovnih šol na območju občine Moravske Toplice.

K udeležbi vabimo vse mlade ustvarjalce, učence OŠ, s proznimi sestavki in pesmimi (vsaj 3 pesmice; proza naj ne presega 5.000 znakov). Tematika ni določena.

Strokovna komisija v sestavi prof. Jože Vugrinec, Olga Gutman in Ludvik Sočič bo pri presoji upoštevala starostno stopnjo udeležencev in za knjižne nagrade predlagala dela v dveh starostnih skupinah: do petega razreda (vključno; do četrtega razreda osemletke) in od petega do osmega razreda osemletke.

2. Natečaj za najlepšo zgodbo iz živalskega sveta

v sodelovanju z Veterinarskim inženiringom Nabergoj v Moravskih Toplicah (dolžina: največ 5.000 znakov, šteto s presledki).

Dela z imenom ustvarjalke/ca, navedbo šole in razreda pošljite na naslov:

Lipnica, Tajništvo Občine, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice ali na občinski naslov elektronske pošte z oznako »Literarni natečaj« do 20. aprila 2004.

Nagrade bomo podelili junija 2004.

Mária Pozsonec

VSAKDO NAJ DELUJE V INTERESU NARODNOSTI

Za pogovor smo zaprosili gospo Mário Pozsonec, ki je na jesenskih parlamentarnih volitvah dobila največ glasov med petimi kandidati za sedež predstavnika madžarske narodnosti v Državnem zboru. Prijazno se je odzvala našemu vabilu in odgovorila na vprašanja.

Gospa Pozsonec, čestitam za ponovno izvolitev v državni zbor. Kako se počutite po uspešni kandidaturi?

Hvala lepa za čestitke in lepe želje. Po uspešni kandidaturi se počutim imenitno in sem izredno hvaležna volivcem za izkazano zaupanje. Počutim se počaščeno, ker imam možnost, da zastopam narodnost, da lahko govorim v njihovem imenu. Delo poslanca sprejemam kot odgovornost za usodo narodnosti in za usodo krajev ob Muri. Uspešna kandidatura me obvezuje za zvesto, natančno delo. Na takšno delo, kjer naloge in obveznosti niso samo, da volivci obiskujejo mene, temveč moram obiskovati tudi jaz njih.

Med letom ste podprli izjavo poslanca italijanske narodnosti Batellija o položaju narodnosti v Sloveniji. V čem se kaže neustrezna skrb za obmejna območja, tudi za območje z madžarskim prebivalstvom?

Obmejna področja, kjer v 28 vaseh ob slovensko-madžarski meji živi tudi narodnost, so gospodarsko zanemarjena, infrastrukturno odrezana, demografsko ogrožena in na splošno zelo depresivna območja. Pokrajino je mladina zapustila, beg možganov je zelo pogost, prebivalci so močno ostareli, osiromašeni in mnogi brez delovnih mest. Tako zelo so nemočni, da se niso sposobni odzvati na razne spodbude.

Najdete v programu nove vladne koalicije elemente, ki obetajo ustrezno obravnavanje problematike narodnosti? Podpirate vlado Janeza Janše?

V vladnem programu je za naše kraje zanimiv tisti del, ki govori o skladnejšem regionalnem razvoju in del, ki odpira možnosti za hitrejšo gospodarsko rast, delovna mesta in razvoj kmetijstva – kar bi nam pripeljalo moderno infrastrukturo v Prekmurje.

Katere investicije in druge naloge bo nova vlada morala nujno realizirati na obmejnih območjih?

Vsekakor je v prvi vrsti potrebno zgraditi avtocesto do madžarske meje. To bo v tem desetletju največja investicija. Prav tako je treba zgraditi industrijski tir med Lendavo in Lentijem. Potrebno je aktivirati poslopje v Prosenjakovcih za nove dejavnosti in zgraditi industrijsko cono v Lendavi. Zaradi boljše povezanosti krajev na Goričkem je nujno potrebna asfaltna cesta med Prosenjakovci, Središčem in Čikečko vasjo. Na Goričkem je potrebno preurediti ambulanto v Prosenjakovcih. In nenazadnje, zagotoviti primerne pogoje za kmetijstvo in živinorejo.

Se zaradi vaše odpovedi dela v dveh parlamentarnih telesih (kmetijstvo, promet) to ne bo negativno odražalo na teh področjih v naših krajih?

Nisem po svoji volji odpovedala sodelovanje v Odboru za kmetijstvo in v Odboru za promet. Na kolegiju predsednika Državnega zbora je bila pred kratkim velika razprava, da sem v prejšnjem mandatu sodelovala oziroma bila članica več delovnih teles, kot je povprečje v DZ (3 odbori na poslanca). Tako delo je možno organizirati v večjih poslanskih skupinah, ne pa pri poslancih narodnosti. Glede na to, da so kolegi poslanci nasprotovali mojemu članstvu v Odboru za kulturo, šolstvo in šport in Odboru za zunanjo politiko, sem se odpovedala članstvu v Odboru za promet in Odboru za kmetijstvo. Naj poudarim, da sem sama hotela več obveznosti in ne višjo plačo, saj članstvo v več delovnih telesih DZ ne prinaša več dohodkov. Zaradi pritiska in nasprotovanja sem se počutila prizadeto in užaljeno, zato sem odstopila. Po tehtnem premisleku pa sem se odločila, da ne bom dovolila, da mi kolegi poslanci določajo prioritete in sem nemudoma pisala predsedniku Državnega zbora. Na podlagi drugega odstavka 34. člena Poslovnika Državnega zbora sta poslanca narodnih skupnosti člana komisije za narodni skupnosti, izjavo, v katerih drugih delovnih telesih državnega zbora želita sodelovati pa pisno sporočila predsedniku državnega zbora. Zato sem ga prosila, da zadevo uredi po poslovniku in da bom tudi članica Odbora za kmetijstvo in Odbora za promet.

Vodenje madžarske skupnosti v Prekmurju je že nekaj časa v krizi. Kje Vi vidite izhod, rešitev iz sedanjega položaja, ki hromi delo skupnosti in ustvarja nezadovoljstvo med Madžari na Goričkem?

Rešitev in izhod iz sedanjega položaja vidim v iskrenih pogovorih in v želji, da vsakdo deluje v interesu narodnosti in ne v lastnem interesu. Torej v odgovornem in tehtnem reševanju problemov z vseh strani. Moramo vedeti, v katero smer vlečemo voz, in se zavedati, da smo vsi skupaj odgovorni za usodo narodnosti in da vsak posameznik ve-lja le toliko, kolikor da skupnosti.

Ludvik Sočič

Pozsonec Mária EGYÜTT A NEMZETISÉGÉRT

Vendégünk Pozsonec Mária, a Szlovén Országgyűlés magyar nemzetiségi képviselője, aki az őszi országgyűlési választásokon induló öt jelölt közül a legtöbb támogatást kapta. Köszönjük, hogy elfogadta meghívásunkat, és válaszolt kérdéseinkre.

Pozsonec asszony, gratulálunk újbóli megválasztásához. Bizonyára kellemes érzés, hogy újra sikerült?

Köszönöm a jókívánságokat. Nagyon jól érzem magam, rendkívül jólesik a választók által megerősített bizalom. Számomra nagy megtiszteltetés a nemzetiség képviselője, az hogy az ő nevükben szólhatok. Ugyanakkor a képviselői tisztség számomra felelősséget jelent, felelősséget a nemzetiség, és a Mura menti térségek sorsáért. A választási siker hűséges és pontos munkára kötelez. Nemcsak a választók feladata és kötelessége engem keresni, nekem is el kell mennem hozzájuk, közejük.

Évközben támogatta Batelli olasz nemzetiségi parlamenti képviselőnek, a Szlovéniában élő nemzetiségek helyzetével kapcsolatos nyilatkozatát. Miben nyilvánul meg a határ menti, a magyar lakta területek iránti gondoskodás hiánya?

A határ menti térség, ahol a szlovén-magyar határ mellett, 28 faluban magyarok is élnek, gazdaságilag elmaradott, infrastruktúra szempontjából leszakított, demográfiai szempontból veszélyeztetett, és általában is igencsak fejletlen térség. A fiatalok elmentek, a szürkeállomány elvándorlása folyamatos, a lakosság előregedett, nő a szegénység, sok a munkanélküli. A helyzet annyira rossz, hogy gyakran a megfelelő ösztönzésekre is képtelenek reagálni.

Vannak-e az új kormánykoalíció programjában a nemzetiségi kérdéseket megfelelően kezelő elemek? Támogatja-e Janez Janša kormányát?

Számunkra a kormányprogramnak az egységes regionális fejlesztésről szóló része, valamint az a része érdekes, amely gyorsabb gazdasági növekedést, munkahelyeket és mezőgazdaság-fejlesztést ígér – amivel korszerű infrastruktúra érkezne a Muravidékre.

Véleménye szerint a kormánynak milyen beruházásokat és egyéb feladatokat kell a határ menti térségekben maradéktalanul teljesítenie?

Mindenekelőtt ki kell építeni a magyar határig vezető autópálya-szakaszt. Ez lesz az évtized legnagyobb beruházása. Úgyszintén fontos a Lendvát és Lentit összekötő ipari vasúti összeköttetés kiépítése. A pártosfalvi gyárépületet úgy kell átalakítani, hogy új tevékenység kezdődhessen benne. Lendván fontos feladat az ipari övezet létrehozása. A gorickói falvak közötti összeköttetés legalább ennyire fontos – aszfaltos út kell Pártosfalva, Szerdahely és Csekefa között. Aztán itt van a pártosfalvi orvosi rendelő. És nem utolsósorban meg kell teremteni a mezőgazdaság és az állattenyésztés működéséhez szükséges feltételeket.

BUDAPESTI KIRÁNDULÁS – Augusztusban, tagjai részére, budapesti kirándulást szervezett a Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Öngazgatási Közösségének Tanácsa. A kirándulók megtekintették a magyar főváros történelmi jellegzetességeit, a jó hangulatról pedig Bojan, a harmonikás gondoskodott.

Milyen következményekkel járhat az, hogy már nem tagja két parlamenti (mezőgazdasági és közlekedési) bizottságnak?

Nem saját akaratomból hagytam ott a Mezőgazdasági, illetve a Közlekedési Bizottságot. Az országgyűlés elnökének munkatársi értekezletén nagy vita nyílt arról, hogy az előző ciklusban a bizottsági tagságom száma meghaladta a képviselői átlagot (képviselőként három bizottság). A képviselőcsoportoknál persze másképp alakul a részvétel, és másképp a nemzetiségi parlamenti képviselő

Pozsonec Mária

esetében. Lévén, hogy képviselőtársaim ellenezték a kulturális-, oktatási- és sportbizottsági, valamint a külügyi bizottsági tagságomat, jómagam a közlekedési és a mezőgazdasági bizottsági tagságról mondtam le. Szeretném hangsúlyozni, hogy a bizottsági munkával nem több fizetést, hanem több munkát vállaltam, hiszen a bizottsági tagság már nem jár fizetéssel. Nagyon rosszul estek és sértettek ezek a nyomások és az ellenállás, ezért vonultam vissza.

Aztán alaposan mérlegeltem, és úgy döntöttem, nem engedhetem meg, hogy a prioritásokat számomra a képviselőtársaim határozzák meg. Azonnal levelet írtam az Országgyűlés elnökének. A Házszabály 34. cikkelyének második bekezdése értelmében a nemzetiségi parlamenti képviselők tagjai a Nemzetiségi Bizottságnak, arról pedig az Országgyűlés elnökének nyilatkoznak, melyik más bizottságokban kívánnak tevékenykedni. Kértem, hogy a Házszabály értelmében járjon el, és vehessen részt a Mezőgazdasági és a Közlekedési Bizottság munkájában.

Már huzamosabb ideje válság tapasztalható a muravidéki magyar közösség vezetőségében. Van-e megoldás a kialakult helyzetre, hiszen ez bénítja a közösség tevékenységét, és elégedetlenséget kelt a gorickói magyarok körében!

A kialakult helyzet megoldásához őszinte párbeszédre van szükség, mert fontos, hogy mindenki a nemzetiségért, nem pedig saját érdekében tevékenykedjék. Tehát a nehézségeket minden oldalról felelősen kell kezelni. Tudnunk kell, melyik irányba kell elmozdítani a »szekeret«, hogy valamennyien felelősek vagyunk a nemzetiség sorsáért, hogy minden egyes egyén a közösségi hozzájárulása alapján értékelhető.

Ludvik Sočič

KORSZERŰ ÚT SZERDAHELYIG

A Községi Tanács 15. ülésén a tanácsstagok elfogadták a döntést, miszerint a községi fejlesztési programba beveszik a Szerdahely-Pártosfalva útszakasz kiépítését, és ezzel elérhetővé teszik a megvalósításhoz szükséges pályázati forrásokat. A határ menti Szerdahely települést a pártosfalvi központtal összekötő, mintegy 2,5 kilométernyi makadámút korszerűsítéséről van szó.

Naj gostišče 2004

TOKRAT PRIZNANJE MARIČEVIM

V razvojni strategiji naše občine je zapisano, da je turizem ob kmetijstvu prioriteta panoga, na katero lahko naši ljudje največ stavijo. Glede na odlične naravne danosti, ki se ponujajo z izviri termomineralne vode v Moravskih Toplicah in zdravilne vode v Rimski Čardi pri Sebeborcih, je to tudi razumljivo. Vendar se turizem pri vroči vodi ne konča, temveč šele začenja. Teža se dobro zavedajo tudi zasebni ponudniki gostinskih storitev, ki so vpeti v široko in vse bogatejšo paleto turistične ponudbe v bližnji in daljni okolici.

Zadnjih nekaj let vlogo ene najmarkatnejših gostinskih ponudnikov daleč naokoli prevzema Gostilna Marič iz Sebeborec. Že v lanskem akciji *Naj gostišče* lokalnega tednika *Vestnik* in radia Murski val, so Maričevi prišli v finalni izbor sedmih ponudnikov v Pomurju, letos pa so na področju gostinske ponudbe, ki zajema vse elemente, od strežbe, gostinskega okolja, kvalitete hrane ter pijače, naredili še korak naprej: postali so *Naj gostišče 2004*. Po mnenju komisije tudi zaradi izjemne palete pristnih jedi domače prekmurske kuhinje.

Marjan Marič, vodja družinskega podjetja, pravi, da je to veliko priznanje in obveza obenem. Ker pa so že pred desetimi leti, ko so julija leta 1994 začeli z gostin-

sko dejavnostjo, imeli na prvem mestu skrb za čim boljše počutje gosta, z enako filozofijo nadaljujejo delo tudi po prejemu tega pomembnega priznanja.

Da so na pravi poti in da se gostje radi vračajo, sta potrdili že lanski priznanji: priznanje *Vestnik priporoča* in prva nagrada v izboru za naj natakarkarja. Pridobil si ga je v njihovi gostilni zaposlen natakark Goran Kološa.

Na zaključni prireditvi *Naj gostišče 2004*, ko je bil pri Maričevih neposredni radijski prenos, so s predstavitvijo kraja od nekoč do danes dali priložnost tudi matičnemu okolju, saj so konec koncev vpeti vanj in so del njega.

Geza Grabar

51. Gostinsko turistični zbor v Radencih

BRONASTA MEDALJA UROŠU PUHANU

Da je ponudba turističnih in izletniških kmetij ter vinotočev pomemben element celotne slovenske turistične ponudbe, se je bilo mogoče iz prve roke prepričati tudi na letošnjem 51. Gostinsko turističnem zboru, ki je oktobra potekal v Radencih. Med več sto tekmovalci iz vrst gostincev in turističnih delavcev je namreč tudi letos posebno mesto zavzemalo tekmovanje gospodinj s kmetij, ki se ukvarjajo s turizmom kot dopolnilno dejavnostjo. Letos so se pomerili v pripravi pogrinjka in kuhinju žgancev, ajdovih, koruznih, krompirjevih in belih, ter polente.

Po zaslugi kmetijskih svetovalcev za dom, družino in dopolnilne dejavnosti se je v Radencih pomerilo kar enajst ekip iz vseh slovenskih regij. Vsak posebej in vsi skupaj so se trudili, da bi pri ocenjevalni komisiji, ki je bila predlagana in izbrana je bila s strani GTZ, zapustili čim boljši vtis. In resnično so ga! Kar je pokazalo 10 tek-

FOTO: GEZA GRABAR

movalk in mladi Uroš Puhan iz Vinotoča Vinarium iz Bogojine, znova potrjuje velik napredek tudi pri postrežbi jedi na turističnih in izletniških kmetijah ter vinotočih. Na pripravo izbranih jedi že doslej ni bilo večjih pripomb, saj so preverjeni recepti ponavadi še iz časov naših babic. Prav mladi Uroš Puhan, ki se je odločil svojo poklicno pot kot kuhar nadaljevati v domačem vinotoču, je med organizatorji vzbudil največ pozornosti. Tudi zato, ker je bil v tej konkurenci edini moški tekmovallec. Za pripravo in postrežbo koruznih žgancev je dobil bronasto medaljo.

Geza Grabar

Lipnica redno poroča o uspehih naših gostincev na različnih tekmovanjih. Čestitamo udeležencem, zlasti dobitnikom priznanj. Predvsem pa želimo, da nas še naprej razvajate z vrhunsko kulinarično ponudbo, brezhizbno postrežbo in odličnimi vini.

Urednik

FOTO: ANIHO GOSTILNE MARIČ

Kolektiv gostinskega dela družinskega podjetja Marič na razglasitvi *Naj gostišče 2004*.

Zlata kijanca v Puoncih

ZA MARIČEVE SREBRNA, ZA PUHANOVE PA BRONASTA KIJANCA

Čeprav je bilo Kulturno turističnemu društvu (KTD) Puonci, prireditelju tradicionalne kulinarično-etnografske prireditve *Zlata kijanca* (Zlata kuhalnica), vreme več kot naklonjeno, pa organizatorji z obiskom niso bili ravno zadovoljni. Zapravljena trgatega je namreč marsikateri gospodinjki prekrizala načrte, da se ni mogla udeležiti niti sklepne prireditve, še manj tekmovanja v kuhanju nemara ene najbolj tipičnih prekmurskih jedi – *dödölon*.

FOTO: GEZA GRABAR

Srebrno priznanje: Maričevo kosilo naših babic.

So pa gotovo bili toliko bolj veseli v gostilni Marič v Sebeborcih in na Turistični kmetiji Puhan iz Bogojine, ki sta se kot edini iz naše občine letos udeležili prireditve. Z jedmi, poimenovanimi *Kosilo naših babic*, je kolektiv gostilne Marič osvojil srebrno priznanje.

Jedi tematsko niso bile predpisane, vendar je ocenjevalna komisija, ki jo je vodil domačin Viktor Vlaj, vodja hotelirstva v Naravnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah, veliko dala na pristnost stare prekmurske kmečke kuhinje in način postrežbe. Med 14 različnimi jedmi je bronasto kuhalnico prejela tudi Turistična kmetija Puhan iz Bogojine.

Geza Grabar

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA: IZOBRAŽEVANJE S ŠPORTOM

V letošnjem letu je bil teden vseživljenjskega učenja od 18. do 24. oktobra tesno povezan s športom. To pa zato, ker je letos tudi evropsko leto izobraževanja s športom.

Kot vemo, prinaša šport s seboj – poleg osvajanja večšin – tudi vzgojne poudarke, in to za ljudi v vseh starostnih obdobjih in v vseh življenjskih položajih.

Že v stari Grčiji so filozofi, denimo Sokrat in Aristotel, športu priznali neprecenljiv vzgojni pomen s tem, da so ga vnesli v predmetnik. Zavedali so se, da šport ne pomaga ohranjovati le fizičnega, ampak tudi psihično ravnovesje vsakogar izmed nas.

Šport naj bi postal sestavni del vzgoje in življenja nasploh, saj pripomore k vsestranskemu razvoju človeka: uči ga socialnih veščin, predvsem duha fair playa, pa tudi samozavesti in občutka zdrave tekmovalnosti. S športom se vrednote prenašajo naravno in brez truda.

S svojo kolektivno naravnostjo pa razvija šport tudi kakovost odnosov v skupnosti. Športne dejavnosti so priložnost za vzgojo pomembnih vrednot (potrpežljivost, strpnost, poštenost, odgovornost, sodelovanje ...) in veščin (timsko delo, vodenje, prilagajanje, prevzemanje pobud in odgovornosti).

Možnost vseživljenjskega učenja je tako torej povezana tudi z gibanjem. Gibanje pa je primarna otrokova potreba. Z gibanjem te-

lesa je pogojeno zaznavanje okolice, prostora, časa in samega sebe. Ko otrok začne obvladovati svoje roke, noge in trup, sčasoma začneja čutiti veselje, varnost, ugodje, pridobi si samozaupanje in samozavest.

Gibalni razvoj je v ospredju predvsem v prvih letih življenja in poteka od naravnih in preprostih oblik gibanja (plazenje, lazenje, hoja, tek itn.) do sestavljenih in zahtevnejših športnih dejavnosti. V predšolskem obdobju otroci z igro pridobivajo raznovrstne gibalne izkušnje, ki jim prinašajo veselje in zadovoljstvo.

Z gibanjem si otroci razvijajo tudi intelektualne sposobnosti. Igra in gibanje imata pomembno vlogo tudi pri socialnem in emocionalnem razvoju. V elementarnih gibalnih igrah, ki predstavljajo osnovo športnih iger, otroci postopno spoznavajo smisel in pomen upoštevanja pravil igre in se socializacijsko krepijo.

Otroci naj bi imeli možnost »divjati« na prostem vsaj dve uri dnevno. Zakaj ne bi tako zase poskrbeli tudi odrasli?

Vsi vemo, da gibanje razbija napetost, ki se je nabrala v nas, nas sprošča, pospešuje presnovo in omogoča zdrav, trden spanec. Torej bi gibanje gotovo koristilo prav vsakemu od nas.

Je pa prevečkrat tako – za otroke še zmoremo poskrbeti. Zase pa ... Pa vendar so stvari precej preproste. Poskusite!

Z ROKO V ROKI – OTROK, VRTEC IN DRUŽINA

V vrtcu Martjanci smo letošnji teden vseživljenjskega učenja povezali z gibanjem v naravi. Ker je v letošnjem šolskem letu v našem zavodu (Javni zavod Vrtci občine Moravske Toplice) prednostna naloga Z ROKO V ROKI – OTROK, VRTEC IN DRUŽINA, smo želeli, da se ta vez v tednu vseživljenjskega učenja okrepi. Tako smo povabili vse starše, brate in sestre, stare starše na pohod. V ta namen nam je dobro služila nova pridobitev ob vrtcu – kolesarska steza. Otroci in vsi zaposleni v vrtcu smo jo že dodobra spoznali in jo »vzeli« za svojo. Že ob otvoritvi kolesarske steze, ki je bila septembra letos, smo sodelovali z dvema točkama.

Zdaj smo želeli, da jo spoznajo tudi vsi naši najbližji. Otroci prihajajo v vrtec iz različnih krajev, zato je večina staršev in ostalih povabljenih na pohod res ne pozna »naše« kolesarske steze.

Na pohod se je treba dobro pripraviti. Pri tem je seveda najbolj pomembno, da si dobro obut. To vedo že naši najmlajši.

Tako pripravljani smo ob 15.30 krenili izpred vrtca Martjanci po kolesarski stezi proti Moravskim Toplicam. Bili smo takšni in drugačni. Kot prvo smo se razlikovali po spolu, potem smo se močno razlikovali po velikosti (bili smo majhni in veliki) in seveda po starosti (bili smo mlajši, starejši in še starejši). Eni so šli peš, drugi z vozički (v njih ali ob njih), nekateri so si natknili rolerje.

»Kača« pisane in dobro razpoložene družine se je tako počasi premikala po kolesarski stezi. Najmlajši od njih so se obrnili na pol poti – prišli so do glavne ceste, kjer se je že videlo Moravske Toplice. Ostali

smo pogumno zakorakali naprej po kolesarski stezi in po 30 minutah so najhitrejši dosegli polovični cilj: tablo z napisom Moravske Toplice. Počakali smo še vse malo počasnejše, se v dokaz poslikali pred tablo z napisom in se nato napotili končnemu cilju naproti. Se pravi, obrnili smo se nazaj po kolesarski stezi proti vrtcu v Martjancih.

Nazaj grede je bilo seveda potrebno preveriti moči starejših. Tako so se nekateri otroci kar lepo namestili v naročju svojih ali pa tudi drugih staršev.

Pa se starši niso dali kar tako. Že po nekaj metrih so otroci ponovno sami zakorakali po poti. Presenetili so starše in vzdržali prav do konca – še pri vrtcu v Martjancih so se komaj ustavili.

Tu pa nas je čakalo presenečenje. Žejni smo se lahko okrepčali s sadnim čajem (nesladkanim seveda), potem pa je prišlo na vrsto tisto najslajše: pečeni kostanji ter kuhana in pečena koruza.

Za vse dobroto se moramo zahvaliti »našemu dediju«. Ta gospod je bil pred dvema desetletjema oče dveh naših varovancev, potem je postal dedi enega izmed naših varovancev, sedaj pa je kar »naš dedi«. G. Kular nas tako leto za letom v jesenskem času razvaja z različnimi dobrotami. Hvala vam, g. Kular!

Otroci so se nato še malo poigrali in že je bilo našega druženja konec. Bil nam je lep in polni prelepih vtisov smo le stezka šli narazen. Dogovorili smo se, da bomo taka pa tudi drugačna druženja imeli čim večkrat.

Za konec pa le še spoznanje, ki se nam poraja ob tem:

Takšno druženje nam daje možnost spoznavanja različnosti, strpnosti in sprejemanja drugačnosti in to kljub generacijskim razlikam, saj nas povezuje univerzalni jezik na svetu – to je šport. Tu se vsi udeleženci naučimo nekaj novega, ob tem pa tudi podajamo svoje znanje naprej. Tak odnos je zelo sproščujoč, saj nam daje možnost sprejemanja in dajanja, kar pa je tudi bistvo vsakega dobrega odnosa.

Vzgojiteljici Simona Kaučič in Vida Car iz vrtca Martjanci